

PREDLOG ZA USVAJANJE PRAVILNIKA O RASPODELI

Nacrt Pravilnika o raspodeli (u punom nazivu PRAVILNIK O ZAŠTITI AUTORSKI PRAVA NA FILMSKIM DELIMA (KINEMATOGRAFSKIM I TELEVIZIJSKIM) I RASPODELI NAKNADA) nastao je krajem septembra 2017. godine, samo mesec dana od konstituisanja Saveta autora, na osnovu hrvatskog, slovenačkog i crnogorskog Pravilnika. Princip rada je bio da u naš Pravilnik ugradimo najbolja rešenja iz ponuđenih dokumenata. On je kroz niz segmenata od opštih odredbi, definisanja nosioca prava, potrebnoj dokumentaciji autora i nosioca prava, zaključivanju ugovora, dokumentaciji dela, ustupanju prava, ostvarivanju autorskih prava za domaće i strane autore, načinu isplate autorske naknade, prijavu dela, kategorizaciju filmskih dela, raspodelu naplaćenih naknada, te opšteg obračuna, fonda za raspodelu, administrativnih troškova, vremenske raspodele i rešavanje sporova – autora i UFUS AFA ZAŠTITE pokušao da obuhvati sve relevante elemente složenog mehanizma kolektivne zaštite autorskih prava. Tokom prvog kvartala ove godine, sada na temelju inoviranog hrvatskog Pravilnika iz prošle godine i nekih važnih članova Pravilnika Bosne i Hercegovine uneli smo neke nove članove u naš Pravilnik sa željom da autori budu što zaštićeniji i što bolje i jednostavnije ostvare svoja prava.

Dopisan je član 10, o uslovima za ulazak u Udruženje, zatim dopisane pogodnosti za autore kao što je premijera njihovih dela koja se množi sa četiri u odnosu na osnovna autorska prava naknade (dodatak članu 35), pa izuzetno značajni novi član 36 (odnos u raspodeli domaćim i stranim autorima u srazmeri 60 : 40 u korist domaćih autora,... tim pre što 90 posto filmskih dela se odnosi na strane filmove i autore), član 37 definiše raspodelu autora i producenata, preciznija raspodela unutar scenarističke raspodele (raspisan član 39), novi članovi 46 i 47 koji se tiču Rezervnog fonda... stimulacija iz Rezervnog fonda redovnim članovima starijim od 65 godina.

Međutim, naš Pravilnik ide i korak dalje kad je u pitanju raspodela naplaćenih naknada: za razliku od hrvatskog Pravilnika gde se filmska dela dvostruko boduju (samo delo nosi određene bodove a onda se dodatno boduje na osnovu toga gde je prikazano) u našem slučaju delo se samo jednom boduje bez obzira gde je prikazano, a kad su u pitanju serije princip podele je još jednostavniji: za razliku od hrvatskog modela koji uvažava različite žanrove, gde je favorizovana drama u odnosu na komedije, uz diskriminaciju autora jer što serija ima više epizoda vrednost boda se smanjuje, u našem slučaju usvojen je princip minutaže. Televizijska epizoda nosi određene bodove u zavisnosti od njenog trajanja: do 20 minuta, od 20 do 40 minuta i od 40 minuta do 60, bez obira na žanr i broj epizoda. Smatramo da je ovaj princip raspodele pravedniji za autore i jednostavniji za obračun.

Ovo bi bilo ono najznačajnije na čemu je baziran naš Pravilnik o raspodeli, usvojen na sednici 29. aprila ove godine i sada očekuje verifikaciju Skupštine. Jasno je da je to polazna osnova, mi iz Saveta autora mislimo dobra, ali njegovo pravo kaljenje se očekuje u samoj primeni, kada će okolnosti i sve ono što nudi neposredna praksa uticati na njegov konačan oblik. Uostalom, i hrvatski i slovenački Pravilnici su se tako menjali, dopunjavali i usavršavali. Verujemo da će tako biti i sa ovim našim.

B. 19. jun 2019.g.

u ime Saveta autora Miroslav Živanović